

כ"ב אב
8 אוגוסט
יום ד'

היום לא היה פלנום של הקונגרס. הצירים נסעו לטייל
בגנט ובאוסטנדה. אני נשאתי בברוסל, כי הרגשתי את עצמי לא
לגמרי בקו הבריאות.

אברמוביץ נפגש עם לוקר ודבר על לבו נגד שיטת ההתקפה
שאתו בה פוע"צ בקונגרס זה; המועצה, ההצעה על א"י. ההקפה זו
תקורר התנגדות מצד הוגים המחיתסים בנטרליות או גם בירידות
לפוע"צ הוא אינו ציוני כמו שהיה, אולם מחיתס באהבה למפעל
האידיאלי בארץ, אבל אינו רוצה שיכופו עליו החלטות ציוניות
באינטרנציונל. לדעתי יכלים פוע"צ להסתפק בהשמטת א"י מהריזולוציה
הקולוניאלית המעידה כבר כשהיא לעצמה שא"י תופסת מקום מיוחד.

כ"ג אב
9 אוגוסט
יום ה'

הערב נקראה המועצה שלנו. הנדרסון בא בדיוק בזמן
הסיוע - בשמונה וחצי, וכסובן הכרח לחכות יותר מחצי שעה עד
שהחילה הישיבה. לאט לאט נתאספו כמעט כל המזומנים, ונדרוולדה
סחה ובאר סדרת המועצה. במקום נאום הקריא פרק מספרו על א"י -
לא סוצלח ביותר בשביל הזמנות זו, אולם הסיום היה סוצלח "ושכתי
את שבות עמי ישראל, ובנו ערים נשמות וישבו, ונטעו כרמים ושחו

את יינם, וישו גנוח ואכלו את פריהם. ונטעחים על אדמתם, ולא
ינחשו עוד מעל אדמתם אשר נחתי להם" (עמוס ט'). דבריו יחרגמו
לאנגליה. אחריו דבר קפלנסקי גרמניה וחרגם את עצמו לאנגליה.
הנאומים הארכים והחרגומים שעממו כראוי את הנאספים. וונדרוולדה
נחפו, כי היה לו עוד איזה דבר הערב, ומהר להקריא את ההחלטה ע"ד
יכוד הועד והלך, בטרם הקריאו את ההחלטות בגרמניה ובאנגליה.
כשרבים כבר קמו ללכת הקריאו את ההחלטות באנגליה. הנדרסון לא
נכנס לועד, והציע במקומו את לנסבורי. נבחרו לועד: וונדרוולדה,
ברוקר והויזמן מבלגיה, בלוס, לינגה ורינודל מצרפת, ווגוור
ולנסבורי מאנגליה, לבה, ברינשי וברנשטיין מגרמניה, צ'רנוב וצרטלי
מרוסיה, עוד מי שהוא מהולנד, ושיפליקוב מאמריקא.
מבחינת ההסתתפות היתה למועצה הצלחה יוצאת מן הכלל.
באו כמעט כל גדולי התנועה בעולם מלבד אוסטריה ורוסיה המנשויסטית.
מהס"רים הרוסים באו שלשה. אילו הצלחנו לסדר דבר כזה לפני המלחמה
היה זה נחשב למאורע מהפכני היסטורי מדרגה ראשונה. אבל אין
לזלזל בחשיבות הדבר גם עכשיו. נשחנו הזמנים...

אחרי המועצה בלינו עם צ'רנוב עד אחרי חצות.

"לא יהיה סגסם עוד עול ימים וזמן אשר לא יסלא אח יסיו...
ובנו בחים וישבו ונטעו כרמים ואכלו פרים. לא יבנו - ואחר יסג,
לא יטעו ואחר יאגל" (ישעיה ס"ה 21-22). גם זה מהפסוקים שפסק
ונדרוולדה בנאומו שהקריא הערב.